

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Septem Illvstrivm Virorum Poemata

Cesarini, Virginio

Antverpiae, 1662

Poemata Apollonii Florentis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-7990

I.

iarum
s , ac
rgun-
te suo
m Poë-
tatem
n im-
es im-
faxit,
pœnâ
datis

P O E M A T A
A P O L L O N I I
F L O R E N T I S .

IN
P
A
S.
ATA
APOLLONII
FLORENTIS

AT
P
A
S.

Contig
Vidim
Fatoru
Signa
Insequi
Nunc li
Suspicer
Demisso
Oscula
Regnat
Purpure
Vt nitid

3

ALEXANDRO VII.
PONTIFICE MAXIMO
RENVNCIATO,
AD FERDINANDVM
FVRSTENBERGIVM
S. D. N. Cubicularium intimum.

*Vreus illuxit nostris, Fernande, vo-
catus
Ominibus votisq³ dies. Iam lumine
claro*

*Contigimus, cecas cupidâ quod mente per umbras
Vidimus, arcanos ausi præuertere fines
Fatorum, dum quæ præclara & certa relinquit
Signa sui atheriâ veniens ab origine virtus,
Insequimur, legimusq³ anima vestigia magna.
Nunc licet in summo regnantem culmine rerum.
Susplicere: & triplici nunc maiestate verendum
Demisso colimus vultu, genibusq³ minores
Oscula adoratis properamus figere plantis.
Regnat ALEXANDER. Subitò viden' imbribus actis
Purpureo ut ridet pacatum lumine cælum?
Ut nitidi redeunt post tristia tempora soles,*

A 2

Et

*Et mites Zephyrorum animæ? circum aspice, tellus
Vt properè varios summisit læta colores.*

*Quàm dulci aëriæ volucres clangore per auras
Venturo indicunt hilares noua gaudia sæclo!*

*Aspice, compositis immotum ut fluctibus æquor
Post fœdas nunc primùm hiemes, ventosq; resedit.
Cerue Urbem effusam, plausuq; insueta frementem,
Latitiæq; simul iactas ad sidera voces
Accipe, non falsos populi exultantis honores.*

*Nam memorant, cælo tandem ut miseratus ab alto
Antiquâ humanos Genitor pietate labores,
Regnandum huic dederit magnis virtutibus orbem;
Auxilium fessis præsentis numine rebus*

*Qui ferat, & duro Europam sub fasce gementem,
Bellorumq; diu tot tempestatibus actam*

Qui leuet, ac profugæ reuocet bonus otia Pacis.

*Nec tamen vltrices generosi pectoris iras
Non coquere, & iustos animo versare dolores,
Armaq; sacrilegos meditari & fulmina in hostes.
Huius in aduentu iam nunc pallere superbum
Regnatorem Asiae trepidum, atque extrema timentem,
Seq; peti terrâ & pelago, ferroq; virisq;
Immensas Orientis opes, Solymamq; reposci.
Parte aliâ populos longè trans ardua claustra*

Italia,

Italiae

Et Rhe

Latiti

Concip

Hunc

Quem

Omnia

Quem

Flexar

Artibu

Attoni

Suspex

Disidi

Exarsu

(Chao

Ad Ti

Iamq;

Et pac

At fren

Hesper

Que n

Aspici

Hac fi

Regna

APOLLONII FLORENTIS. 5

*Italia, gelidum spectantia regna Booten,
 Et Rheni egregias fluuijꝫ binominis vrbes
 Latitie miros imo sub pectore sensus
 Concipere, & veterem subito consurgere flammam.
 Hunc illum, auspicijs nuper celestibus oras
 Quem videre suas venientem, aurisqꝫ secundis,
 Omniaqꝫ aternis obeuntem laudibus: illum,
 Quem pietate & iustitiâ, quem sanguine clarum,
 Flexanimo lingue eloquio, doctisqꝫ beatum
 Artibus, & castâ facilem dulciqꝫ Camœnâ,
 Attonitis inhians oculis, ceu præscia tanti
 Suspexit mirata boni Germania: triste
 Dissidium, cœcasqꝫ iras, animosqꝫ rebelles
 Exarsisse satis: gentem iam tendere amicam
 (Chaonia ad nidum veluti per inane columbæ)
 Ad Tiberim, & magna properare ad mœnia Romæ:
 Iamqꝫ sacros orare pedes, veniamqꝫ precari,
 Et pacem, certamqꝫ adeò exorare salutem.
 At fremitu maiore ferunt, quæ munera terram
 Hesperiam, Latiumqꝫ, altam Mauortis & urbem
 Quæ maneant; propius quanta indulgentia celi
 Aspiciat sacros orienti sidere colles.
 Hac finxisse tenus vates Saturnia quondam
 Regna per Ausoniam, & de fuluo sæcla metallo:*

*Aurea nunc verè tali sub numine condi
 Tempora, iam reduci cum Virgine leta venire
 Omnia, detersâ prisci rubigine ferri.
 Iam decus antiquum, & solitos constare triumphos
 Principe ALEXANDRO Romanis arcibus: & iam
 Relligione Patrum, sanctæ & formidine dextræ
 Victorem latè gentes ab utroque receptas
 Litore adoratæ imperio subiungere sedis.
 Hoc duce præclaras florescere protinus artes,
 Et Latîâ tellure novas iam surgere Athenas:
 Permessi mutare undas iam Tybride Musas,
 Desertoq; Helicone, iugum celebrare Quirini.
 Hæc bona non dubio monitu mortalibus, addunt,
 Ex illo speranda, Heros quo tempore primùm
 Attigit exoriens venientis lumina vitæ:
 Cùm summo etherij residens in vertice Olympi
 Regius ardenti fulgeret Iuppiter auro,
 Et vaga composito circum famulantia motu
 Inter se adspicerent radijs felicibus astra:
 Lydia materno caelestia pignora tellus
 Cùm gremio exciperet, quâ sese vrbs erigit alto
 Clara iugo, fecunda virum, decorumq; creatrix,
 Regales fuluâ pueros sub matre, superbum
 Insigne attollens, nec sanguinis immemor alti*

Cognatam

AI
 Cognatam
 Cùm a
 (Nom
 Mon
 Mira
 Et pa
 Nec n
 Haud
 Quæ a
 Relligi
 Pector
 Tum l
 Celest
 Queis
 Flecten
 Sacula
 Quid
 Ingem
 Regific
 Quid
 Pro re
 Tot be
 Specta
 Et pat

APOLLONII FLORENTIS. 7

Cognatam ostentans notâ sub imagine Romam:
 Cùm domus egregios intra generosa penates,
 (Nomen auis, atavisq; ingens) longo ordine viuos
 Monstraret puero vultus, & facta suorum
 Mirari, inq; sacris vestigia figere signis,
 Et patrio in teneris laudum consuescere amori.
 Nec maiora silent regni argumenta futuri,
 Haud obscura, virum veniens ubi reddidit ætas,
 Quæ dedit ille: Dei purâ super omnia plenum
 Relligione, metuq; animum, niueosq; pudici
 Pectoris, inuictosq;, vlllo sine vulnere, mores:
 Tum largè nitidis haustas de fontibus undas
 Celestis Sophia, Themidisq;, & Palladis artes,
 Quæis populos regere imperio, quibus aspera doctus
 Flectere corda hominum, positis olim effera bellis
 Sacula felici mitescere pace iuberet.
 Quid referam, vt letos augustæ frontis honores
 Ingeminant, celsosq; animos, mentemq; benignam,
 Regificasq; manus, facilemq; ad præmia dextram?
 Quid studium, totq; exhaustos terraq; mariq;
 Pro re Romanâ, pro relligione labores?
 Tot benefacta viri! quæ tu, Fernande, beatus
 Spectasti primis mirari assuetus ab annis;
 Et patrias etiam Rheni meditatus ad undas

Tentasti Arctōas plectro leniore per auras.
Nunc quæ mira vides , propiore beator almæ
Frontis ab aspectu , pronâ quæq; accipis aure,
Quæq; feret voluenda dies facta inclyta summi
Principis , & nomen latè immortale , decusq;
Maiori celebrare sono , grandiq; memento
Carminè , Meonijsq; modis attollere ad astra.
Diuino ingenio , & præsentì numine vates
Quæ dabis , aternùm referens mirabitur orbis,
Et seri assiduè discunt memorare nepotes.

A D
ALEXANDRVM VII.
PONT. OPT. MAX.

Eucharisticon.

ME quoque sublimi è solio, PATER, aspicias, vnde
Terrarum spatia , & terras obeuntia latè
Æquora despectas , calumq; ac sidera tangis
Arduus , & vigili mundum ratione gubernas.
Nec tua maiestas , quòd me quoque prouida curat,
Deteritur : Phæbi nec lux sese inficit alma,
Senta quòd ex alto lustrat loca , & infima tendit
Telluris , manesq; adeò penetrare sub imos.

Sed

APOLLONII FLORENTIS. 21

Sed simul emicuit caelo, tristem undique pellit
 Squalorem, turpemq; situm, nebulaeq; resoluit.
 Atque ubi descendit magis, interiusq; repostas
 Rimatur latebras, fetus & munera fundit
 Cara magis, pretiosa auri argentiq; metalla,
 Gignit & ardenti rutilos fulgore lapillos.
 Haud aliter tu, MAGNE PARENS, quocumq; salubres
 Aduertis radios, mentes animosq; serenas,
 Speq; bonâ, & donis largè presentibus auges.
 Vel mihi quæ longè in tenebris semota iacebat,
 Frontis ut aspectu primo recreata beatæ,
 Regaliq; erecta manu, & decorata benigno
 Munere, vita redit! veterumq; oblita malorum,
 Leta tuos inter dum se circumspicit, usque
 Fortunam secura nouam, noua gaudia versat!
 Atque utinam illapsu diuini luminis, auri
 Vena fluat, nostroq; erumpant pectore gemmæ!
 Pulcrior haud inter lauros ederaeq; virentes
 Cinxerit ambrosios tibi crines vlla corona.
 Nam neque præpetibus superantes aëra pennis
 Me vincant aquilæ, nec dulci carmine olores,
 Nomen ALEXANDRI, laudesq;, atque inclyta facta
 Tollere Pierio certantem ad sidera cantu.
 Te verò intereâ tacitus venerabor, & altè

Sed

A 5

Diuini

Diuini ingenij quæ tu vestigia signas,
 Assiduè relegens, memori sub mente recondam:
 Discam aptis si fortè olim tibi soluere grates
 Vocibus, & tua conari, PATER, aurea dicta,
 Aurea, perpetuâ semper dignissima vitâ:
 Deq; tuis tibi dona feram te digna, supremi
 Vt facimus sacras humiles ad Numinis aras.

A D

F L A V I V M
 C A R D . C H I S I V M .

TV quoque supremo Patrui de sidere sidus
 (Cynthia fraternis clara velut radijs)
 Me tenui grates dicentem carmine, lætis
 Aspectas, Princeps inclyte, luminibus:
 Cuius in exortu toto lux aurea celo
 Emicat, & campos lapsa per ætherios
 Diditur, & pulsâ caligine protinus imas
 Vndique iam terras conserit, & maria.
 Sed tua purpureo vestitur lumine Roma
 Largiùs, eximio & munere perfruitur:
 Teq; suum decus, & lenimen dulce laborum
 Suspicit, & duro in tempore præsidium,

Cum

APOLLONII FLORENTIS. II

Cum scelerata lues miseram, & mendacia messis,
Ah miseram, crebris mortibus horrificant:
Nec cessare sinit trepidam discordia Regum
Vicina, armorum terribili sonitu.
Ut patrio exiliens armata è vertice Pallas
Infensos caelo terrigenas domuit,
Pectore de sacro magni haud secus ipse Parentis
Diuino existis viuudus ingenio.
Continuoq; feras acies, atque horrida fundis
Faucibus eructata agmina Tanarijs:
Perq; Urbem, & Latium Diras sine more furentes
Ad nigra precipites Tartara victor agis.
Quaq; triumphantem volucris fert gloria, vinctum
Auro & fronde simul tempora multiplici,
Ignis ut in caelo cum se nouus exerit, in te
Mentes quisque, auidos conijcit atque oculos.
Surgere Ledaum vestris de montibus astrum
Iam videt in medijs fluctibus Italia;
Transq; Alpes procùl aërias, transq; aquora, leto
Iactata, heu, gentes omine suspiciunt.
Iam fœdas sperant hiemes, caliq; tumultus
Deseruisse, animas & posuisse truces.
Tempora iam compleссе canunt infesta sorores,
Staminaq; auratis ducere velleribus:

Cum

Egregium

Egregium euerso tandem succurrere saclo
 Demissum niueis alitibus iuuenem.
 Hunc, patrios fulgere lares dum stemmate longo
 Præclaris atauum cernit imaginibus,
 Discere virtutem in teneris, verumq; laborem
 Cæpisse, & magnos reddere Chisiadas:
 Et cum vix molli primùm pubesceret æuo,
 Intrepido fortes corde gerentem animos,
 Vnigenam cara amplexus genitricis, & vda
 Fugisse immotum lumina lacrymulis,
 Misso ut Hyperboreas magnis de rebus in oras
 Adderet ingenti se comitem Patruo:
 Perq; niues celerem, perq; horrida saxa secutus
 Curreret, ad superos quæ via pandit iter.
 Et nunc, quod virtus olim sua, festaq; votis
 Poscebant rebus tempora flebilibus,
 Ille sedet regnans solio sublimis in aureo,
 Iuraq; seruat mitia dat populis:
 Tuq; hoc iam pridem sapere, & regnare magistro
 Doctus, in imperij parte locatus ades:
 Quicum partiri graue pondus, cui velit altum
 Pectus ALEXANDER credere, & ingenium.
 Ille adèò te, sacra feras qui iussa per orbem,
 Pollentem eloquio mittet Atlantiaden,

Quo

APOLLONII FLORENTIS. 13

Quo reuocante, diu pax suspirata reuisat
 Europam, indigno reddita ab exilio:
 Cum placidi iungent, posito certamine, Reges
 In melius versis, fœdera, consilijs.
 At tibi iam video magni famulantia mundi
 Sidera felici lumine, quâ properas:
 Et tumidos molli cliuo subsidere montes,
 Fluminaq; obsequio currere prona tuo.
 Iam video ventos impellere vela ferentes,
 Et seruire sacris puppibus Hippotaden:
 Neptunumq; Patrem, & Nereidas exultantes
 Accipere, & toto prouehere vsque mari;
 Litoreq; exceptum primo deducere gentes,
 Letitiæ resonis vocibus, innumeras.
 Parte aliâ increpitat reditum deserta morantem,
 Teq; diu externis inuidet Ausonia:
 Et reducẽ hinc summis suspirat ab Alpibus, atq; hinc
 Expectat Tuscis obuia litoribus.
 En venit, & terris emensis sospes, & undis,
 Præpetibus tendit cursibus in Latium:
 Iamq; viam ad sacras relegens secat impiger arces,
 Mœnia iam victor FLAVIVS ecce subit.
 Vrbs effusa repenti ruit, populusq; Patresq;
 Optato properant pascere amore oculos.

Ardurus

Quo

*Arduus ille sedet, nitidosq̄, aurum inter & ostrum,
Palladijs crines frondibus implicitus*

*Alta triumphali inuehitur Capitolia pompâ;
Mox humilis sanctis oscula dat pedibus.
Interea fremituq̄, hilari, plausuq̄, resultant,
Et lucent festis compita luminibus.*

*Nec niuei, flauo quos flumine pascit olores
Agmine nunc Tybris profluus aurifero,
Nomen ALEXANDRI, & FLAVI, & facta inclyta
cessant*

*In celum æternis tollere carminibus:
Sæcla nec æternas voluentia dicere laudes
Cessabunt, vestris aurea muneribus.*

A D

AVRELIVM MARROCHIVM,
SCIPIONIS CARD. S. SVSANNÆ
MEDICVM.

Hoc tibi me, Aureli, vestrum quoque numen
Apollo

*Sollicitum iussit mittere epistolium:
Artis ut auxilio, quam tu meditaris, & unam
Eximie præstanti excolis ingenio,*

Nascenti

APOLLONII FLORENTIS. 15

*Nascenti occurras morbo, longumq; minanti,
 Ni reprimas, toto corpore supplicium.
 Ex quo etenim Domini vos mollia iussa secuti
 Vrbe procul dulci viuitis exilio,
 Et miserâ ambitione procul, dulcissima, forsan
 Immemores nostri, gaudia percipitis;
 Hic mihi nescio quæ trepido submittitur imis
 Visceribus tristis fœdaq; pernicies.
 Nam vapor effusus feruentibus undique venis
 Incipit indignis vrere membra modis.
 Iamq; vari sparsim existunt, papulaq; rubentes,
 Inficit & medias pustula rupta manus:
 Pruritusq; vagi, & scabrae rubiginis optat
 Assiduo impatiens stringier ungue cutis.
 Prasertim dulces ubi suadent carpere somnos
 Aurea iam cursu sidera præcipiti,
 Sanguis inardescens stimulis pertentat acutis:
 Nec requies molli mi datur vlla toro.
 Vixq; renascentis Phæbi sub lumina prima
 Excipit irriguo sparsa sopore quies.
 Vnde autem infelix vitium incessisse repente,
 Et miseros artus corripuisse putem?
 Non ego cum flammâs Procyon, radiosq; malignos
 Spargeret, aut mihi luce sub Erigones*

Pocula

Pocula siccaui generosi ardentia Bacchi
 Largius, apposita nec nocuere dapes.
 Dira neque immodico bilis succensa labore,
 Nec curâ aut studio est mens agitata graui.
 Sed molles aluere epulæ, cyathisq; minutis
 Infusa est gelido plurima lympha mero:
 Et matutini captato frigore roris,
 Mox vacui longos sedimus usque dies.
 Nec dubitavi etiam mersare salubribus undis
 Interdum, ac tepido spargere membra lacu.
 Quid, liquidum, medioq; agitatam Aquilonibus aestu
 Quod calum in tectis ducimus aërijs.
 Ipse tamen quæ causa malum hoc induxerit, altè
 Vestiga, & celerem, dum licet, affer opem.
 Affer opem, & propera labem compescere, si te
 Vlla mouent dulcis iura sodalitijs.
 Seu fit abundanti salientem sanguine venam
 Tundere opus, succosq; elicuisse putres;
 Seu iecore ardenti ingesto medicamine flammam
 Opprimere, atque aluum ducere consilium est;
 Huc ades, Autumni labentis dum finit hora
 Lenis adhuc, dum sic sera moratur hiems.
 Quam cupimus debere tibi, molire salutem,
 Conceptumq; agro pectore pelle metum.

Eueniek

AT

Euenie

Et

Principi

Proj

F E

F V

De r

C V

Ri

Fouer

Cui duer

Longo s

Chart

Fa

Monstran

Virtutis,

Inire,

A

APOLLONII FLORENTIS. 17

Eueniet : tibi perpetuò sic vota secundent ,

Et faueant cœptis numina leta tuis :

Principis & magni viridi dent robore vitam

Proferre ad Pylij tempora longa senis.

A D

F E R D I N A N D V M

F V R S T E N B E R G I V M ,

De reditu cogitantem in Germaniam

anno CIO. IOC. LIV.

C *Vi fausta lato sidera lumine*

Risere , molli quem placida sinu

Fouere nascentem Camœna , &

Ambrosijs aluere succis :

Cui ductus altè sanguis , & inclytæ

Longo sequentes ordine imagines ,

Chartæq; signantes parentum

Facta , domus monumenta magna ,

Monstrant auito nobile iter gradu

Virtutis , arces quæ datur igneas

Inire , doctrinæq; suadent

Aërium superare culmen :

B

Laboriosâ

Laboriosâ nil opus aleâ
 Mutare dulces exilio lares,
 Et quærere incertum remotis
 Regna procùl peregrina terris.
 Sed te beati viuividus ingeni
 Adegit ardor limina linquere
 Paterna, præclaros ut exul
 Egregius fugeres penates
 Primâ in iuuentâ. Nec sine numine,
 Fernande, Diuûm, principe in urbium
 Resistis, ingentemq; lustras
 Latè oculis animoq; Romam.
 Iacere moles nubibus aspicias
 Olim propinquas, & decora imperi
 Miratus, immani ruinâ, &
 Marte doles cecidisse vestro.
 Mox de superbo puluere nomina
 Maiora cernis, regnaq; surgere
 Aeterna, quæ victrix per orbem
 Relligio, pietasq; summis
 Aquauit astris. Impiger ultimo
 De fonte, riuos hîc sapientie
 Hauris, & ad plenum benignâ
 Pulcra sitis satiatur undâ.

APOLLONII FLORENTIS. 19

Purum vetusti temporis aureas

Hic pectus artes combibit, & sacrâ

De fronde iam nectis coronam

Crimibus, Ansonioq; vates

Incedis inter carmine nobilis,

Cui plaudit amnis regius assonans,

Collesq; septeni resultant,

Quo Latia recreantur aures.

Natale fratres imperijs solum

Bellisq; fetum pectore Martio

Colant tuentes, & sub Arcto

Auspicijs volitent secundis.

Ad pulcra pacis munia te vocat,

Poscitq; calum mitius: huc tua

Te sistit, & celsos honores

Insequitur generosa virtus.

Vt orba dulci coniuge, & unico

Fecunda nato, mæsta tenet parens

Amplexa cedentem, nec vdo

Fixa sinit properare vultu:

Sic Roma cari dum capitis fugam

Rumore tristi nunc timet anxia,

Supplex moratur, sic amici

Te precibus retinent Quirites.

A D
A V G V S T I N V M
F A V O R I T V M.

Ad studium Græcarum litterarum
hortatur.

Qui pectus ardor versat, & intimas
Vrit medullas, purus, ab ignibus
Demissus æternis, & usque
Ætheriâ recreatus aurâ:
Vernante qui te sanguine vividum
Tellurem inertem linquere, & arduas,
Auguste, sublimem volucri
Ingenio superare nubes
Cogit, relictas mox humilem super-
Volare terras, litora duplicis
Diuersa latè quâ refusâ
Oceani feriuntur undâ:
Interminatas quò sapientiæ
Quæras auaro diuitias sinu,
Opesq; doctrina beato
Egregias animo reportes,

APOLLONII FLORENTIS. 21

Non ille fracto lenior impetu
 Residet usquam: non alio minus
 Sub sole feruescet: nec istam
 Lympha sitim gelidumve flumen

Restinguet vllum, tu nisi iam vagus
 Ales resistas, Gracia nobiles
 Magnumq; spirantes ruinas
 Seruat ubi, propriumq; bustum.

Fluentis auri puluere sub sacro
 Metalla, gazas impiger obrutas,
 Gemmasq; defossas, Eois
 Inuenies pretiosiores.

Seu plana lustres, seu iuga montium
 Ferare circum, seu loca legeris
 Pulsata Neptuno, secundum
 Seu placidos spatieris amnes;
 Arcana docti pectoris audies
 Miro eloquentes digna silentio
 Umbras, & immortale duces
 Aure avidus sitiente nectar.

Sub dulci Hymetti calmine, vitreas
 Iliasi ad undas ipsa canit sedens
 Regina, diuinosaq; flores
 Cecropio Sophia ore fundit,

Non

B 3

Quos

Quos tu sequaci corripuens manu,
 Nouisq; pennis altiùs euolans,
 Insignem, & aternam, relictâ
 Rursus humo, referes coronam.

IN

PHILOMATHIS
 MVSAS IUVENILES.

Quid iste fert libellus? aut quid suspicer
 Venisse in auras luminis fetum ingeni
 Sublimis, altam nec fateri originem?
 Vultuq; ficti sub parentis, per manus,
 Perq; ora circum iam volare nobilem?
 Sirenas ane condidisse carmina
 Diuina, mundi temperantes astricos
 Choros, & imis, munere insueto Deum,
 Audita terris? ane Pindi in vertice
 Iuuenta honore Phæbus aeterno nitens
 Inter Camænas ore meditatus sacro
 Hæc ipsa fudit? siue in Elysiâ pij
 Conualle, gentis aureæ priscum genus,
 Dedere vates dicta præclara, aurea, &
 Desueta primùm, iamq; turpi inertia
 Deleta, nostro reddidere tempori?

Mirare,

AP
 Mirare
 Mentis
 Latens
 Human
 Aperto

HI

De

E^{Rg}
 Ill.

Catella

Tua A

Nec v

Lucina

Periclit.

Nec ips

Subblan

Iniurios

Sed nos

Summu

Olim (e

APOLLONII FLORENTIS. 23.

*Mirare, Lector, quicquid est, ac suspice;
Mentisq; magna dum legis vestigia,
Latens adora numen (haud vana auguro,
Humana si secundus aspicit Deus)
Aperto adoraturus olim in lumine.*

IS
A D
HIERONYMVM
ALEANDRVM.

De morte Aldinæ catellæ festiuissimæ.

E*Rgo illa dulcis, illa multum amabilis,
Illa albula, illa delicata, illa innocens
Catella vixit? & tulere numina,
Tua Aleander interire gaudia?
Nec vlla castis inuocata versibus
Lucina præsens (heu nefas!) laboribus
Periclitantis affuit puerperæ?
Nec ipsa, dudum cuius ignem acceperat
Subblandientis aëta vi Cupidinis,
Iniuriosa fata Cypris reppulit?
Sed nos querelis quid fatigamus Deos?
Summum Deorum facta crimen conqueri.
Olim (& quis hoc non credat?) alma cœlitum*

Venus voluptas, alma pulcritudinis
Dea, ut puellis vsquequaque blandula
Catella sœuit asidere bellulis,
Habere & ipsa concupiuit candidam,
Quicum iocosa luderet, caniculam.
Nulla at peractis procreata sæculis
Amore digna calitum canicula est.
Modo ista amori destinata Cypridis
ALDINA venit bella in auras luminis.
Visam sibi hanc repente Diua surripit,
Quâ nulla posthac pulcrior videbitur.
Quare, Aleander, iam dolere desine.
Ne tu occidisse crede quam desideras,
Fallacis umbram dum vides imaginis.
Quin gaude, & ultrò gratus offer muneri
Diue, lepores quæ tibi dedit suos:
Quæ nunc magis magisq; amica permanet
Tibi, venustatemq;, & omnem calitum
Pro munere isto comparabit gratiam.

A D

F

Serena

Prisci P

Verum

Imbuta

Contami

Videre

Mirabile

Nunc t

Obducta

Calumq;

Non vsu

Non vsu

Euge o

Numenq;

Verè De

APOLLONII FLORENTIS. 25

AD EVMDEM,

De lacrymis Deorum edifferentem.

Flerent dolentes fata si quando aspera,
Guttis per ora lucidis manantibus
Serena Diuum lacrymasse lumina
Prisci Poëta tradidere temporis.
Verum nefanda ex quo perosi crimina,
Imbuta queis iniqua ferri secula,
Contaminato subtrahunt se aspectui,
Videre nulli fas fuit mortalium
Mirabiles que cælitum sint lacrymæ:
Nunc tu, Aleander, perspicaci acumine
Obducta visum tendis ultra nubila,
Cælumq; lustras penitus: en, quod videris
Non usitato more flere numina,
Non usitatâ edisseris facundiâ.
Euge ô beate. Tu tenebras discutis,
Numenq; portas, quo nitentes lumine
Verè Deorum lucida sunt lacrymæ.

A D

B 5

I N

I N
BIBLIOTHECAM
FRANCISCI CARD.
BARBERINI.

Praeeps furentis orbe dum ruit toto
 Procella Martis, iamq; terror incessit,
 Calidaq; caedes undique imbuit campos;
 Ab imminente vastitate quò seruet
 Trepidās Camēnas, literasq; palantes,
 Sacri Senatus cōlumen, & decus magnum
 FRANCISCVS, arcem prouidā pius curā
 Muniuit, ornauitq;, vimq; congesit
 Studio, labore, dexteraq; regali
 Huc aureorum maximam libellorum.
 Vos hinc procūl faceſſite in malas oras
 Blattē nocentes, quò mali vocant libri:
 Satis superq; munera inter & curas
 Regni, diurnā solus, atque nocturnā
 FRANCISCVS haſce conteret manu chartas.

A D

Q^{ve}

Quam ci

Deijcit

Solibus a

Aut le

Haud ita

Diuini

Nam Cha

Nectar

Nec deeru

Longa

CAESA

CO

Q^{voc}

Quo bella

Hac qu

A D

IOANNEM BARCLAIVM,

Flores studiosè educantem.

Qua tibi culta novos latè parit area flores,
 Quaeq; nitet vario picta colore seges,
 Quàm citò, Barclai, defecerit! improbus Auster
 Dejicit, aut densâ decutit imber aquâ:
 Solibus aut aestus veniens ardentibus urit,
 Aut legit, & rapido demetit ungue manus.
 Haud ita quos lepidis cultu meliore libellis
 Diuini flores inseris ingenij.
 Nam Charites Musaeq; fouent, sparsiq; beato
 Nectare, perpetui veris honore vigent.
 Nec deerunt vnquam inscripti tua nomina flores,
 Longa licet studio perpete saecula legant.

CÆSARIS COMMENTARIA
 CORROSA A MVRIBVS.

Quod mille libros inter, hunc immaniùs
 Vastasse mures aspicias,
 Quo bella Caesar inclyta, & victorias
 Hac quâ peregit fortiter

Dex-

*Dextrâ, exaravit doctè, id imprudentiâ,
Casuve factum ne puta.*

*Nam dum coronâ cingit, ac sedet diu
Castella circum, aut mœnia,*

Edendi amore adegit, ac penuriâ,

Dolo undecumque & machinis

Periclitantes aggredi, & consumere

Excepta murium agmina.

Ex illo inustum dedecus, & iniuriam

Transmissam adusque posteros,

Auctoris haud oblita, fortis natio

Reponit, atque vlciscitur.

A D

IUVENEM PICTOREM.

D*um viuo discis tabulas animare colore,
Et varios natura effert quos dædala flores,*

Graminaq; & dulces anni per tempora fructus

Dum simulas, laudum iuuenili captus amore,

Disce simul pulcris animum virtutibus altè

Imprimere, atque Dei sacram mediâ ipse locatam

Effigiem quam mente geris, fuligine turpi

Ah caue commacules, & celso è culmine iam iam

Precipitem, tetro vitiorum in gurgite voluas.

Ah

APC

Ah caue

Lilia do

Atque

Actus a

Pullulet

Pœnarum

C F

Suec

F

A^{co}

Insolitur

Et rig

Nunc D

Et fug

Quodque

Extua

Hoc capi

Te qu

APOLLONII FLORENTIS. 29

*Ah caue, dum violasq̄, rosasq̄, & candida pingit
Lilia docta manus, tristes sub pectore dumos,
Atque venenatis radicibus inserat herbas
Actus amor furij, nimumq̄, effrena cupido,
Pullulet unde tibi scelerum densissima silua,
Pœnarumq̄, grauis nullo non tempore messis.*

D E

C H R I S T I N Æ

Suecorum, Gothorum, Vandalorum
Reginæ aduentu in Urbem,
Ianuario ineunte.

M. **A**ccessu, REGINA, tuo noua frigora in Urbem
Cur tulit, & gelidos ventus ab axe dies?
Insolitum frangi regali virgine non est,
Et rigidum Boreæ pectus amore capi.
Nunc Dominam ille suam sequitur terraq̄, mariq̄,
Et fugit in patrijs scepra aliena plagis.
Quòdque videt tenero doctas sub pectore Athenas,
Extuderunt Gratum quidquid & ingenia,
Hoc capitur magis, & veteres reminiscitur ignes,
Te quoque Cecropium dum putat esse genus.

D E

Ab

D E

ALEXANDRI VII.
PONTIFICIS OPT. MAX.

secessu in Albanum.

Ecce ubi ALEXANDER longam secessit in
Albam,

Et Romam veteri restituit patriæ,
Iuppiter ipse graui vectus per inania curru
Descendit prono plurimus obsequio.
Mox colere & Phæbus, radijs ornatus & auro,
Luce suâ lumen clarius approperat:
Nympharumq; chori lacubus, syluisq; relictis
In numerum aduentu Principis exiliunt:
Et circumpositæ effundunt sese undique gentes,
Vt sacris humiles oscula dent pedibus.
Vrbs dolet intereâ ingeminans deserta querelas,
Suspiratq; sui mæsta Patris reditum.
Parce tamen, pia Roma, queri, nec gaudia Matri
Antiqua exigui temporis inuideas.

A D

C La

Tu licet

Pallad

Arma tar

Atque

Indomiti

Totq;

Quem no

Diuini

Quas pep

Inde tu

Ille quide

Postrem

Tu maior

Et sup

A D
P. SFORTIAM
PALLAVICINVM S. I.

De historiâ Concilij Tridentini
ab eo scriptâ.

C Lara ducum soboles, bellatorumq; propago,
Qui veteres forti nomine reddis auos;
Tu licet abnueris Martem, & meliora secutus
Palladijs iam celum artibus attigeris,
Arma tamen fato generis te, duraq; bella,
Atque triumphato laurus ab hoste manet.
Indomiti vel nunc infracta superbia monstri,
Totq; dabat populis qui modo damna furor,
Quem nouus Alcides, & ferro aggressus & igni,
Diuini extincti viribus ingenij,
Quas peperit palmas! que venit adorea! quantus
Inde tulit plausus nomen ad astra tuum!
Ille quidem domuit postquam portenta, domari
Postremam victor comperit inuidiam.
Tu maior, simul indomitum certamine primo
Et superas hostem, Sfortia, & inuidiam.

A D

IN

IN ORATIONEM FVNEBREM
IO. IACOBI BVCCARDI

habitam Romæ in morte Nicolai Claudij
Fabricij Perescij.

Æ *Ternæ in Urbis luce, consessu Patrum
Fauente, Romano ore cultuq̄, exequi
Potuisse laudes plurimas & maximas
Extincti acerbo funere, heu, Perescij,
Buccarde, res est magna, factuq̄, ardua:
Sed, quâ executus ipse, præclaram, auream
Orationem efferre qui possit satis,
Rem magnam & is præstiterit, ac perarduam.*

IN PANGLOSSIAM

de laudibus eiusdem ab eodem Buccardo
collectam.

Q *uod nomen laudesq̄, tui celebrare Peresci
Institerunt varia linguis longo ordine gentes,
Nobilitas, virtusq̄, viri, & benefacta reposcunt
Æterna, Oceanum ad geminum dispersa per orbem.
At pariter benè quod celebrant, laudantq̄, disertè,
Laus, Buccarde, tua est: tua enim facundia primum*

Emicuit;

APO

Emicuit;

Deflesti e

Que circ

Assonat

FEL

NA

V *Idi*

F

Mortalis g

Cum p

Vana tam

Pace t

Perlege N

Carmin

Teq̄, imm

Laudib

*Emicuit ; vitamq̄, & grandia facta secutus
 Defleſti egregij caſum miſeratus amici:
 Quæ circum accipiens longè exaudita, reſultans
 Aſſonat, ingeniumq̄, tuum ſibi vendicat Orbis.*

A D
 FELICEM ZACHIAM,
 NATALIS RONDININI
 defuncti matrem.

V Idit ut ereptum properato funere natum,
 Flentibus immoto pectore mater ait:
 Mortalis genui mortalem, animoq̄, supremum,
 Cum peperit, occurrit tempus & atra dies.
 Vana tamen ratio, & rerum te fallit imago,
 Pace tuâ liceat dicere, docta parens.
 Perlege NATALEM celebrantium carmina, in ævum
 Carmina diuinis edita ab ingeniis:
 Teq̄, immortalē nati de nomine, & illum
 Laudibus æternum viuere noſce ſuis.

SOLARIVM ABSQVE GNOMONE

BERNARDINI CARD. SPADÆ,

HOrarum interpres quòd nullà tangitur umbra,
 Tempora sed toto linea sole notat,
 Multa animo volvis, dum causam queris, & esse,
 Quidquid id est, mira colligis artis opus.
 Falleris: hìc puro splendent ubi cuneta nitore,
 Et Domini fulget lumine clara domus,
 Haud locus est umbra: non hìc famulantibus horis
 Dum properat, raptim tempora lapsa docet;
 Usque sed eximiè dilecti Phæbus ab alto
 Nobile in obsequium Principis ipse venit.

A D

F E R D I N A N D V M

F V R S T E N B E R G I V M,

De Thynni capite dono misso.

Misisti mihi, Ferdinande, munus
 Magnum, Iuppiter! atque sumtuosum:
 Sed magnum quod amiculo immerenti
 Næ malum dedit, ac repentè viuum, &
 Videntem, propè ad incitas redegit.
 Nam dum relligio mihi, quod abs te

Tuisq

AI
 Tuisq
 Ferro
 Tam
 Et sin
 Letus
 Ere
 Arm
 Tant a
 Adm
 Lance
 Tum q
 Incen
 Quan
 Ferclu
 Nostr
 proin
 Mitt
 Hac a
 Balen
 Destin
 Fortun
 Meti
 Decent

*Tuisq̄ è manibus venit, minuta
 Ferro in frusta secare, nec puto fas
 Tam cari capitis perire formam,
 Et simul meditor frui beato
 Latus munere, & vnctiore cœnâ;
 Ere mi fuerunt paranda grandi
 Arma, vasaq̄ grandiora, molem
 Tantam quæ caperent, focoq̄ & igni
 Admotam coquerent, tripus, ahenum,
 Lancesq̄, & patina, paropsidesq̄e.
 Tum quæ silua lari aduoluta! quantus
 Incendit modicos rogos penates!
 Quanta, heu, diluuiis profusi oliui
 Ferclum immane super! lucerna tantum
 Nostra vix biberit decem per annos.
 Proin tu, cùm tibi monstra belluosus
 Mittet Oceanus, vagiq̄ fluctus
 Hæc ad litora verterint tremendum
 Balenæ spatium, memento turpe
 Destinare aliò caput, docendus
 Fortunam, & loculos breues amici
 Metiri pede veriore. non hæc
 Decent munera pauperem culinam.*

Tuisq̄

C 2

AD

A D E V M D E M,

Die eius natali.

O Ctobres saluete Idus, lux sacra, Maronem
 Quæ fudisti auras prima sub ætherias.
 Tuq; ad eò mihi lux salue, quæ proxima surgis,
 Lux mihi natali sanctior usque meo;
 Vnde sibi reduces apponit & ordinat annos,
 Et signat niueis tempora leta notis,
 Amula diuino condit qui carmina Vati
 Fernandus, Musâ proximus vt genesi.

E I D E M Φ Ι Λ Ε Λ Λ Η Ν Ι

Librum sacrarum precum Græcum
 & Latinum mittit.

A Ccipe diuinum gemino, Fernande, libellum
 Eloquio: ingenium nam decet ille tuum.
 Audiet Omnipotens, seu maiestate Latinâ,
 Seu Graio fusas dulcius ore preces.
 Dumq; sacras niueo promis de pectore voces,
 Et purâ asiduè mente Deum alloqueris,
 Haud vigili studio, miro sed munere celi
 Mox dabitur linguas addidicisse nouas.

VILLA

VILLA OSTIENSIS
SACCHETTÆ FAMILIÆ.

Vrbis in antiquæ, nitidi non indiga cultus,
Villa solo, ad primum continuata mare,
Hinc Romam, aduersæ cineres Carthaginis illinc
Prospecto, & Tyrj diruta regna ducis.
Nec facies animos aufert mihi proxima tantum,
Litore ab opposito gloria quanta venit.
Fastidit si Roma, procùl miratur, & optat
Inuida delicias Punica terra meas.

OPPIDVM IN SABINIS.

Oppiduli aspectu primo si colligis, hospes,
Hic vitam duci non bene, deciperis.
Hic locus & calum felix & campus, & agros
Hosce habitant Pallas, Liber, & alma Ceres.
Hac pede piscosus nitido fugit amnis, & altis
Exagitat siluis leta Diana feras.
Hæc satis, & superant, animus ni deficit æquus:
Hunc quoque qui secum non tulit, hic reperit.

POEMATA
SOMNIVM,

Ruri sub conopeo arundinibus suspenso.

Effe quid hoc dicam, tanta inter gaudia detur
 Ducere cum solidos hic sine nube dies,
 Quod, simul incipio molli requiescere lecto,
 Terrificent animum somnia nigra meum?
 Nam subito tristi percellor imagine, & ingens
 Incessit miseris terror ab historijs.
 Vel mihi praterita cum nocte miserrimus ultro
 CANNARVM occurrit casus, ut obrigui!
 Ergo perpetuo vigilantem vivere tanti est,
 Et fugere horrendi dira pericla tori.

VILLA FARNESIA
IN IANICVLO.

Villa solo & celo felix, & clara vetusto
 Nomine, nil fumum, nil moror Urbis opes.
 His Pater optavit regnum sibi Ianus in oris,
 Et posuit nostro mœnia prima iugo:
 Quæq; olim eduxit regalia tecta sub auras,
 Credibile est spatium clausa fuisse meo.
 Nunc titulo melioris heri, cultuq; recenti
 Nobilis, egregio munere lata fruor.

AD

A D

IACOBVM WALLIVM

E SOCIETATE IESV,

Cùm Michaëlem Angelum Bonarrotum, scul-
ptorem & pictorem summum, Aretinum ap-
pellasset, cùm debuisset dicere Florentinum.

Vatum maxime, quot fuere, VValli,
Quot sunt, quotq; alijs erunt in annis,

Quid Florentia pulcra nobilisq;
Urbs de te meruit misella tantum,
Ipsi ut Praxitelem suum atque Apellem
Vnus tu eriperes iniquè, & istud

Inter cetera lumen inuideres?
Si nescis, grauitè tulere ciues.

Quod ni præproperè parumq; cautè
Dictum continuò palàm recantas,
Edico tibi, non inultum abibit.

Nam multabere patriâ vicissim.
Nec te illi Grudium ferent poëtam,
Brugæ nomine nec tuo ferentur:

Sed iactaberis vsque Mantuanus
Vates, & Venusinus vsque, & Vmber.
Res est non minimùm timenda VValli.

A D

C 4

A D

A D F A V S T I N V M .

Quod ferro, Faustine, tibi, quodq̄, ære rigenti
 Mulciberis constat nobilis arte torus,
 Horresco. Nescis, heu, quæ portenta cubili
 Sub tali foueas nocte dieq̄, miser.

Nam, Maro si verus, verum est quoque credere, lecto
 Versari Eumenidas nocte dieq̄, tuo.

F E R D I N A N D O
 F V R S T E N B E R G I O .

Pascenti procul Vrbe animum Septembribus horis,
 Crura sacer mihi cum lentè percurreret ignis,
 Et miseros artus stimulis arthritidis acutis
 Vreret, ac toto tentarer corpore, demum
 Decubui fessus monitu imperioq̄, medentum.

Accipe nunc, Fernande, tori quæ commoda nostri,
 Deliciaq̄, quibus cessantem frangere morbum
 Sperabam, victorq̄, feros superare dolores,
 Moxq̄, frui letus iucundi gaudia ruris.

Principio apparet lecti modus haud ita magnus:
 Tres in fronte pedes, paulò plus tentus in agrum,
 Dimidiamq̄, pavimento vix altior vlnam;
 Vnde solum digitis pulsare micantibus imum,

Perq̄

*Perq̄, leues auras iactatis ludere talis,
 Mite laboranti solamen. Culcita duris
 Durior imposita asseribus, non illa minutis
 Aut plumis infarta, aut vellere pinguis Ibero.
 Cyniphiis tondent sed quale in vallibus hirci,
 Horrentesve apri, Numidæve in montibus urfi,
 Tomento oppletur Cilicum de stamine saccus.
 Inuoluit super hunc animosis sospes ab Euris,
 Et decimo fluctu, fædisq̄, agitata procellis
 Carbasus, assutis obtendens vulnera pannis.
 Nauticus horrescit supremo tegmine cento,
 Blattarum ac tinearum epulis subductus, & unde
 Diripuerè dapes magno certamine mures.
 Cetera (quod multo mireris non sine risu)
 Regifico surgunt luxu, textuq̄, renident
 Attalico, & Babylonis acu, Phrygiq̄, labore.
 Quattuor ingentes Ephyræo ex ære columnæ,
 Aurati fulgent quarum alto culmine coni,
 Vela ferunt pretiosa, & nobile conopeum.
 Sed neque feruenti citius de sanguine febris,
 Nec dolor abscedit membris, nec pectore curæ,
 Textilibus si in picturis aurum inter & ostrum
 Iacteris, quàm si plebeiâ in veste cubaris.
 Quod te per nomen iucundum, & fœdera dulcis*

42 POEM. APOLLON. FLORENT.

*Testor amicitiae, per sanctae pignora dextra,
Per mores, geniumque tuum, miseresce iacentis.
Dumque datur placidos in lucem carpere somnos,
Et tibi lauricomo veniunt insomnia Pindo,
Inspirantque quiescenti nova carmina Musae,
Dulce aliquid mihi Castalio transmittite liquore
Perfusum Forsan vatum Deus, artis & idem
Inuentor medicae sic me seruarit Apollo.*

